

Møtereferat

Styringsgruppen for Tenk Tromsø

Tidspunkt: 28.03.2025 kl. 12.30 – 15.30

Møtested: Formannskapssalen, Tromsø Rådhus

Møtenummer i 2025: 2

Tilstede

Styringsgruppen	Hovedmedlem: Ingrid D. Hovland (teams-SVV), Gaute Sletteland (for Per Elvestad (SF), Gunnar Wilhelmsen, (TK), Kristina Torbergsen (TFK)
Observatører /vara	TK: Kari Helene Skog, Pål Julius Skogholt, Markus Akselbo, TFK: Mari Siljebråten (teams)
Faglige bisittere, adm., og øvrige deltagere	Tromsø kommune: Mette Mohåg, Ragni Løkholm Ramberg, Sigve Nyttun Fagermo, Sjur Melsås, Guri Ugedahl (teams-sak 15), Viljar Hanssen, Mathias Hogne Kjerstad, Silje Solstad Troms fylkeskommune: Bjørn Kavli, Jonny Berg Statens vegvesen: Morten Rannem, Trine Lise Hornæs, Unni Gifstad (teams), Stein Johnny Johansen Sekretariat: Merethe Drivdal, Siw H. Pedersen, Egil Jens Pettersen BPS Nord: Cato Gaustad (teams)
Referent	Sekretariatet ved Merethe Drivdal (for Veronica Wiik)

Sak 11/25 Innkalling og saksliste

Innkalling og saksliste var sendt ut til styringsgruppa 21. mars.

Det ble besluttet å behandle sak 17, 18 og 19 foran sak 13.

Ingen saker til eventuelt.

Vedtak:

*Innkalling og saksliste godkjennes***Sak 12/25 Møtereferat****Vedlegg: Møtereferat fra styringsgruppas møte 14 februar 2025**

Møtereferatet fra forrige møte ble sendt på epost til deltakerne 18 februar 2025. Det er ikke innkommet merknader til det utsendte referatet.

Vedtak:

Referatet godkjennes

Sak 13/25 Årsmelding 2024**Vedlegg:** Årsmelding 2024**Vedlegg ettersendt:** Reisevaner i de 8 største byregionene med tilleggsutvalg 2024**Vedlegg ettersendt:** Nøkkeltallsrapport RVU 2024**Vedlegg ettersendt:** Presentasjon Årsmelding 2024**Vedlegg ettersendt:** Presentasjon RVU Tromsø kommune 2024

Sekretariatet presenterte utkast til årsmeldingen 2024 for Tenk Tromsø jfr. vedlegg. Årsmeldingen viser milepæler gjennom året, gjennomgår aktivitet i ulike prosjekter med tilhørende presentasjon av regnskap, og gir en status på måloppnåelse hittil.

Vi ser en gradvis økning av gjennomføringsaktivitet i prosjektene. Det ble utført aktivitet for 390 mill.kr i 2024, i henholdsvis bypakken (216 mill.kr) og byveksttalen (174 mill.kr). Tromsø har positiv utvikling i måloppnåelse for de fleste indikatorer sett mot referanseår 2019.

Reisevaneundersøkelse 2024 ble offentlig dagen før styringsgruppemøte, og funn ble presentert av SVV. Tromsø har positiv utvikling for alle trafikantgrupper sett mot 2019, men tallene viser noe negativ utvikling i reisemønster fra 2023 til 2024.

Byindeksen for 2024 viser en trafikknedgang sett mot 2019, men viser også en trafikkøkning fra 2023 til 2024. Byindeks, RVU og antall passeringer i bomstasjonene viser ulik grad av trafikkøkning. Det ble diskutert at trafikkøkningen kan skyldes flere forhold, inkludert både avtagende lokal effekt av bompenger samt økt turisme. Det er behov for mer kunnskap om dette. Ordfører mener det er noen utfordringer tilknyttet målinger/beregninger av nullvekstmålet for Tromsø.

For buss viser RVU 2024 en positiv utvikling sett mot 2019, men en nedgang i bussandel fra 2023 til 2024. Samtidig viser telling av antall påstigende en økning fra 2023 til 2024. Det ble diskutert at man trenger mer kunnskap om turistenes reisevaner, og mer kunnskap om hvorvidt og eventuelt hvordan turistøkningen påvirker reisevanene til innbyggerne i Tromsø.

Vedtak:

Styringsgruppen godkjenner utkast til Årsmelding 2024, og ber sekretariatet oppdatere årsmeldingen med informasjon fra Reisevaneundersøkelse 2024 når denne foreligger.

Sak 14/25 Utvikling trafikk, inntekt og reisevaner**Vedlegg 1:** Presentasjon trafikk og inntekt per februar 2025**Vedlegg 2:** Virkning rushtidstakst- Sandnessundbrua

Det ble presentert tre ulike aspekter ved utvikling i trafikk.

1) Trafikk, inntekt og reisevaner

Sekretariatet gikk gjennom status per februar 2025 (sett mot februar 2024)

Utvikling trafikk og reiser per februar 2025 sett mot februar 2024:

- Personbiltrafikk: Antall passering i bomstasjoner: økt 4 %. Byindeksen: trafikk økt 3 %.

- Bussreiser: Økt 9 %.
- Sykkeler: tellepunkter viser en økning på 35 %.

Det ble diskutert at økningen i turisme påvirker trafikken, og påvirker nullvekstmålet. Man trenger mer kunnskap om både det profesjonelle og private leiebilmarkedet i det videre arbeidet med kartlegging og tilrettelegging for positive reisevaneendringer i Tromsø.

Utvikling inntekt per februar 2025:

- Inntekt per februar 46,6 mill.kr
- Inntektene økt med 18,7 % mot februar 2024
- Inntekter ligger 28 % under opprinnelig inntektsestimat jf. Prop. 99S

Statens vegvesen påpekte at inntektstapet på 28 % tilsvarer om lag 100 mill.kr i året.

2) Virkning av rushtidstakst

Statens vegvesen presenterte trafikkdata fra september for 2019 og 2024 over Sandnessundbrua. Hovedfunn viser at rushtidstakst gir spredning av trafikken over et større tidsrom, og gir lavere rushtidstopper og mindre kødannelse. Dataene viser at de som kjører tidlig på morgenen, kjører enda tidligere for å unngå rushtidsavgift, samt at flere venter med å kjøre til etter kl.9 for å unngå rushtidstakst. Dataene for ettermiddag, viser ikke like stor endring. Det er en liten nedgang i rushtidskjøring. Rushtidstoppen fordeler seg over en lengre periode.

Det ble diskutert hvorvidt trafikkspredningen påvirker trafikkapasiteten på Sandnessundbrua. Spredning av trafikk gir bedre kapasitet over brua, men fremdeles er tilførsel til brua utfordrende.

3) Tunnelstengning fase 2 orientering

Sekretariatet orienterte om tunnelstengning fase 2, hvor Langenstunnelen og Sentrumstangenten holdes stengt. Det ble informert om at Bydrift har igangsatt tiltak bl.a.: tidligere utkalling, utkalling på usikre varsler, ytterligere bortkjøring av snø.

Det ble diskutert at bilistene har endret kjøremønster, og man ser en økning av trafikk over Tverrforbindelsen på Langnesvegen og langs Kvaløyvegen. Det har hittil ikke være alvorlige hendelser eller store problemer i trafikken.

Statens vegvesen uttrykte at den positive erfaringen man har fra Tromsø, der man ser at rushtidstakster gir positiv effekt for trafikkspredning og reduksjon av kø, er interessante funn å vise frem for de andre byområdene.

Vedtak:

Styringsgruppen tar til orientering sakene om 1) Trafikk, inntekt og reisevaner, 2) Virkning av rushtidstakst og 3) orientering om tunnelstengning fase 2.

Sak 15/25 KPA og kunnskapsgrunnlag nullvekstmål

Vedlegg: KPA 2025-2026 Delnotat transportvurderinger

Tromsø kommune orienterte om revidert forslag til Kommunens arealdel (KPA), og presenterte arbeidet med KPA med fokus på transportvurderinger og nullvekstmål. Transportvurderinger ble sett opp mot sentrale forutsetninger i arbeidet, sammenheng mellom arealbruk og bruk av personbil, trafikkutvikling, boligutvikling og næringsutvikling.

Opprinnelig var planen å bruke ADV-verktøyet for å utarbeide ulike arealscenarier. Det har ikke vært mulig på grunn av store tekniske problemer nasjonalt i ADV.

Kommunens presentasjon oppsummerte at det er summen av virkemidler som samlet skal bidra til at nullvekstmålet nås, og at arealutvikling er ett av disse. Ved lokalisering av nye utbyggingsområder i kommunens arbeid med arealutvikling, er nullvekstmålet et av flere hensyn kommunen ivaretar.

Det ble diskutert at det er beklagelig at det ikke har vært mulig å bruke ADV-verktøyet som planlagt. Statsforvalterens tidligere innsigelse mot det opprinnelige forslaget til KPA var tiltenkt adressert gjennom en modellert effektanalyse fra ADV. Uten denne vurderingen har man ikke nok kunnskapsgrunnlag til å vurdere den foreslåtte geografiske inndelingen i indre byområde og ytre byområde, som grunnlag for fordeling av boligpotensiale og oppnåelse av nullvekstmålet

Kommunen mente det viktigste grepet har vært å redusere den store planreserven av antall boliger. Forslaget som legges fram, vurderes samlet sett å være innenfor byvekstavtalen med tanke på samordning av areal og transport.

Det var enighet om at det er den samlede virkemiddelbruken som skal bidra til nullvekstmålet.

Det ble uttrykt at det er synd at en effektanalyse av kommuneplanens arealdel ikke er på plass i forbindelse med behandling av revidert forslag til KPA.

Vedtak:

Styringsgruppen er orientert.

Sak 16/25 Nye statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet
Vedlegg: Nye statlige retningslinjer for arealbruk og mobilitet

Statsforvalter orienterte om de nye statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet, som gjelder fra 24.januar 2025.

Retningslinjene gir ikke store omveltninger for kommunen, men gir klarere føringer: krav til kunnskapsgrunnlag, innskjerpede krav og forventninger til utredninger og vurderinger. Innskjerping ved: strengere krav til klima - og miljøhensyn, nullvekstmål persontrafikk, skjerpede krav til fortetting og transformasjon, større vekt på reindriftsinteresser og krav om oppdatert kunnskapsgrunnlag.

Tromsø kommune er definert under retningslinjer for større byer (kap.4 Retningslinjer for regioner med større byer) og ikke for distriktskommuner (kap.5 Retningslinjer for regioner

med mindre tettsteder og spredtbygde strøk). Distriktsutvikling kan dermed være mer krevende. Dokumentasjon av bolig- og næringsbehov i distriktene må være grundig og arealplanlegging må vise at det ikke skjer på bekostning av nullvekstmål og miljøhensyn.

Vedtak:

Styringsgruppen tar saken til orientering

Sak 17/25 Prosjekt: Forsterket vinterdrift - budsjett 2026

Vedlegg: Forsterket vinterdrift budsjett 2026

Tromsø kommune la frem en oppfølging av sak 07/25 fra SG-møte 14.februar, med forslag om å øke prosjektets budsjett i 2026 til samme nivå som for 2025.

Budsjett 2026 på 15,8 mill. estimerte 2026-kroner foreslås for å sikre god fremkommelighet og trafiksikkerhet, samt bidra til ønskede reisevaneendringer. Budsjettøkningen foreslås håndtert innenfor prosjektets gjeldende økonomiske ramme.

Styringsgruppen kommenterte at brøyting av busstraseer i sentrumsområde også må ivareta universell utforming.

Vedtak:

Styringsgruppen godkjenner økt budsjett 2026 innenfor prosjektets gjeldende økonomiske ramme.

Sak 18/25 Forslag om porteføljegjennomgang

Vedlegg: Revisjon av prosjektporteføljen i Bypakke Tenk Tromsø

Vedlegg ettersendt: Presentasjon porteføljerevisjon bypakken SVV

Statens vegvesen la fram et forslag om porteføljegjennomgang av Bypakke Tenk Tromsø basert på en forutsetning i bypakken om porteføljestyling, og et handlingsprogram som viser underdekning i bypakkens totale prosjektportefølje mot år 2037. Basert på dette er det behov for en større gjennomgang av prosjektene i bypakkens portefølje, samt disponibel finansiering.

Arbeidet skal i første omgang resultere i presentasjon til styringsgruppen av flere ulike alternativer av prosjektkombinasjoner, sett opp mot ulike alternativer for inntektsnivåer. Arbeidet inkluderer følsomhetsvurderinger for endringer, samt vurdering av øvrige virkemidler. Styringsgruppen skal deretter legge noen føringer for den planlagte påfølgende samfunnsdebatten i Tromsøsamfunnet, før neste rullering av handlingsprogram.

Styringsgruppen stilte spørsmål om det har vært vurdert å ta ned kvaliteten i prosjektene. For mange av prosjektene er ikke eventuelle endringer tilstrekkelig kartlagt på nåværende tidspunkt til å kunne vurdere å ta ned kvaliteten, men dette bør være en del av styringsgruppens vurdering av ulike alternativer.

Det ble også stilt spørsmål om hvordan man skulle legge opp til forankring i folkevalgte organer, og hvordan Tromsøsamfunnet skal involvere seg. Det ble diskutert at en bred

samfunnsdebatt kunne gjøres på flere ulike måter, med blant annet informasjon og debatt i ulike folkevalgte organer (kommunestyret, fylkesting og tilknyttede utvalg), og ulike løsninger for involvering av innbyggerne. Partene tar innspillsrunder i egne organisasjoner om muligheter for organisering av dette. Innspillene medtas i den planlagte saken i neste styringsgruppemøte om detaljering av arbeidet med, og involvering rundt, revisjon av bypakkens portefølje.

Vedtak:

Styringsgruppen slutter seg til forslag om revisjon av bypakkens portefølje på bakgrunn av vedlagte saksfremlegg om håndtering av estimert økonomisk underdekning i bypakkens portefølje. Styringsgruppen er enig i at vurderingene bør gjøres ut fra mest mulig oppdaterte kostnadsgrunnlag.

Styringsgruppen ber partene påbegynne arbeidet med å oppdatere kostnadsestimer på egne prosjekter (jf. bypakkens prioriterte prosjektportefølje (jf. Prop. 99 S)) for enkeltprosjekter med et gjeldende økonomisk behov utover 50 mill. estimerte 2026-kroner.

- *Prosjekter med økonomisk behov mindre enn 50 mill. estimerte 2026-kr kan velge å fremlegge oppdatert kostnadsestimat etter eget ønske, men vil inngå i porteføljens revideringsarbeid.*
- *Bypakkens sekkepostprosjekter unntas krav om oppdaterte kostnadsvurderinger, men vil inngå i porteføljerevisjonen på lik linje med øvrige prosjekter.*

Styringsgruppen ber partene komme tilbake med sak om detaljering av arbeid, og detaljering av tidslinje for revisjon av prosjektporteføljen, i styringsgruppens møte i juni 2025.

Sak 19/25 Handlingsprogram 2026-2029

Vedlegg 1: Forslag til Handlingsprogram 2026-2029

Vedlegg 2: Kunnskapsgrunnlag Ny Bru til Kvaløya

Vedlegg 3 ettersendt: Prosjektark HP 2026-2029

Vedlegg 4 ettersendt: Presentasjon forslag Handlingsprogram 2026-2029

Sekretariatet presenterte partenes forslag til handlingsprogram 2026-2029. I perioden 2026-2029 foreslås det prosjektarbeid for totalt 2,7 milliarder estimerte 2026-kroner. Mange av Tenk Tromsø sine prosjekter planlegges ferdigstilt i sin helhet i handlingsprogrammet periode, noe som vil gi en betydelig bedre reisehverdag for alle trafikantgrupper i Tromsø.

Handlingsprogrammet har økonomisk dekning i perioden frem til 2029, gitt premiss om at fylkeskommunen og kommunen godkjenner foreslåtte lokale egenandeler.

Det er økonomisk dekning for byveksttaltens totale prosjektportefølje i perioden 2023-2032.

Det er ikke økonomisk dekning for bypakkens totale prosjektportefølje i perioden 2021-2037. Dette håndteres gjennom vedtatte porteføljerevisjon jf. sak18 i dette møtet.

Følgende tema ble diskutert i etterkant av presentasjon:

Bypakke:

- Utvikling i prisvekst for investeringsprosjekter sett opp mot utvikling i disponible bompenger, og hvorvidt kostnadsøkninger skyldes prisvekst eller reelle kostnadsøkninger i prosjektene. Sammenheng mellom disse bør tydeliggjøres i den kommende revisjonen av bypakkens portefølje.
- Prosjekt «Dramsvegen»: prosjektet ligger ikke inne med midler i perioden 2026-2029 fordi det er under utredning i kommunen, og skal legges frem til politisk behandling av konseptvalg for prosjektet. Utfallet av politisk behandling bør være klart til å medta i arbeidet med revisjon av bypakkens portefølje.
- Prosjekt «Ny bru til Kvaløya»: prosjektets økonomiske rammer er basert på et gammelt kostnadsestimat. Det ble etterlyst mer utfyllende vurderinger tilknyttet mulighet for vindskjerming på Sandnessundbrua. Brua vurderes tilstrekkelig med hensyn til beredskap. Det er ikke innhentet nyere stengingstall av brua for 2024/2025. Det bør vurderes konsekvenser ved endring i klima, og konsekvenser av bilføreres agering på forventet stenging, i fylkeskommunens videre arbeid med prosjektet. Fylkeskommunen ble oppfordret til å legge fram et oppdatert kunnskapsgrunnlag, med vurderinger og konsekvenser av diskuterte punkter, samt vurderinger tilknyttet vindskjerming.

Byvekstavtale:

- Utvikling i prisvekst for kommunens og fylkeskommunens driftsprosjekter sett opp mot indeksering av byvekstmidler. TFK har laget en vurdering av dette som deles med partene i etterkant av styringsgruppemøtet, og som bør medtas i arbeidet frem mot neste rullering av handlingsprogrammet
- Behov for flere byggeklare prosjekter i byvekstavlens prosjektportefølje.
- Tildeling av byvekstmidler skjer på bakgrunn av innspill til handlingsprogram, og ikke etter opprinnelig årlig tilskudd (1/10 av total ramme), slik det var tidligere. Tildeling 2026 kan bli lavere enn flatt fordelt årlige tilskudd på bakgrunn av at partenes innspill til handlingsprogram viser et økonomisk behov som er lavere enn flatt fordelt årlige tilskudd. Tromsøs totale tildeling av byvekstmidler følger av byvekstavtalen, og eventuelt mindretilskudd i enkeltår vil kompenseres av mertilskudd i senere år.

Styringsgruppen trakk fram at fokus frem mot neste rullering er at det utarbeides et godt grunnlag for revisjon av bypakkens portefølje, god kostnadsstyring i alle prosjekter, modning av byggeklare prosjekter og godt kunnskapsgrunnlag for driftsprosjekter.

Vedtak:

Styringsgruppen vedtar forslag til Handlingsprogram 2026-2029.

Sak 20/25 Prosjekt: Sykehusvegen

Vedlegg: Sykehusvegen - en skisse til muligheter og løsninger

Troms fylkeskommune presenterte prosjektet som p.t. ikke er aktivert. Troms fylkeskommune vurderer at strekningen har stor betydning for kollektivtrafikken, men kan i dag ikke få utnyttet veien pga. stor risiko for kø. 70-80% av bussene kjører i dag i motsatt retning for å unngå kø. TFK skal lyse ut ny busskontrakt for 2029 og avklaring av prosjektet er viktig.

Breivika videregående skole er under utvikling og vil bli en av byens største videregående skoler. Forskningsparken har allerede 1500-2000 arbeidsplasser. Disse trenger bedre busstilbud.

Statens vegvesen nevnte at de i 2022 hadde gjort et kostnadsoverslag i forbindelse med andre prosjekter og beregninger beløp seg til 200 mill.kr, som er mye høyere enn den økonomiske rammen til Tenk Tromsø prosjektet.

Styringsgruppen mente at en transportanalyse også må være inkludert i vurderingen.

Vedtak:

Styringsgruppa ber Troms fylkeskommune vurdere om det er kapasitet til å ta prosjektet videre. Styringsgruppa ber Troms fylkeskommune om å lage et kostnadsoverslag og en foreløpig grovmasket tidsplan til neste møte i styringsgruppa.

Sak 21/25 Om rapportering T1 2025

Sekretariatet la frem et forslag for rapportering per T1 (per april) med en forenklet rapporteringsmal basert på nylig vedtatt årsbudsjett med tilhørende tiltakslister. Rapporteringen vil hensynta behov for utfyllende fremdriftsrapportering tilknyttet prosjekter i byggefase, samt behov for realistiske prognoser for byvekstmidler (som skal brukes i tildelingsåret).

Vedtak:

SG vedtar forslaget til endringer for T1 rapportering slik det er orientert om i saken.

Sak 22/25 Evt./Restanselista